

Norge leser nordisk 2018

Arendal bibliotek
Nordisk informasjonskontor Norge

Innholdsfortegnelse

Velkommen	s. 2
Leseliste	s. 3
Tips for lesesirkler	s. 4

Omtale av forfattere og bøker

Norge

Kyrre Andreassen: <i>For øvrig mener jeg at Karthago bør ødelegges</i>	s. 6
Monica Isakstuen: <i>Vær snill med dyrene</i>	s. 7
Kristin Sørsdal: <i>Mare</i>	s. 8
Ketil Bjørnstad: <i>Veien til Mozart</i>	s. 9

Danmark

Josefine Klougart: <i>En av oss sover</i>	s. 10
Dorthe Nors: <i>Speil speil blink</i>	s. 11
Anne-Cathrine Riebnitzsky: <i>Orkansesongen og stillheten</i>	s. 12
Kirsten Thorup: <i>Erindring om kærligheden</i>	s. 13

Sverige

PeKå Englund: <i>Født på en søndag</i>	s. 14
Malin Persson Giolito: <i>Størst av alt</i>	s. 15
Martin Kellerman: <i>Alt blir ikke noe</i>	s. 16
Ulf Stark: <i>Djur som ingen sett utom vi</i>	s. 17

Finland

Tuula Karjalainen: <i>Tove Jansson: arbeid og elsk</i>	s. 18
Päivi Laakso: <i>Myggfangerne</i>	s. 19
Leena Lehtolainen: <i>Hvor er alle jentene nå?</i>	s. 20

Færøyene

Silvia Henriksdóttir: <i>Djevelen kan ikke lese</i>	s. 21
Sólrún Michelsen: <i>Sprinkeljenta</i>	s. 22

Island

Bergsveinn Birgisson: <i>Soga om Geirmund Heljarskinn</i>	s. 23
Gyrðir Elíasson: <i>Utsyn frá sørglas</i>	s. 24
Jón Kalman Stefánsson: <i>Omtrent på størrelse med universet</i>	s. 25
Sjón: <i>Månestein: Gutten som aldri fantes</i>	s. 26

Latvia

Jānis Jonevs: <i>Fordømte '94</i>	s. 27
-----------------------------------	-------

Velkommen!

Velkommen til en ny sesong med *Norge leser nordisk*. Vi håper riktig mange vil benytte seg av årets lesehefte som inneholder omtale av et tyvetalls nordiske bøker og forfattere. Da tilbudet om lesehefter i nordisk litteratur startet for nærmere 25 år siden, var det tenkt som et tilbud til lesesirkler i Agderfylkene. Senere er de tatt i bruk i hele landet. Det setter vi naturligvis stor pris på, og vi håper at det også finner veien til dere som helst leser alene.

Blant årets bøker finner dere biografier, romaner innen flere sjangre og dikt som passer for så vel barn som voksne. Som vanlig er det Arendal bibliotek som har valgt titlene på leselisten og funnet frem bakgrunnsstoff om forfatterne og bøkene. Et kriterium for valg av bøker er at det finnes et tilstrekkelig antall eksemplarer av titlene i norske bibliotek til at de fungerer i en lesesirkel. Hvis ikke annet er oppgitt, er omtalene av bøkene forlagenes egne. Det øvrige stoffet er laget av Nordisk informasjonskontor Norge som også har redigert heftet. Heftet ligger tilgjengelig på bibliotekets og informasjonskontorets hjemmesider. Det kan også bestilles som papirkopi fra Arendal bibliotek hvis noen foretrekker det.

Da gjenstår bare å ønske dere alle en riktig god høst med mange fine leseopplevelser.

Arendal 20.09.2017

Christin Bjerke
Nordisk informasjonskontor Norge

Leseliste 2018

Norge

- Kyrre Andreassen: *For øvrig mener jeg at Karthago bør ødelegges*, Gyldendal, 2016 Roman
Monica Isakstuen: *Vær snill med dyrene*, Tiden, 2016 Roman
Kristin Sørsdal: *Mare*, Samlaget, 2017 Roman
Ketil Bjørnstad: *Veien til Mozart*, Aschehoug, 2014 Biografi

Danmark

- Josefine Klougart: *En av oss sover*, Heinesen, 2012 Roman
Dorthe Nors: *Speil speil blink*, Cappelen Damm, 2017 Roman
Anne-Cathrine Riebnitzsky: *Orkansesongen og stillheten*, Via, 2017 Roman
Kirsten Thorup: *Erindring om kærligheden*, Gyldendal, 2016 Roman

Sverige

- PeKå Englund: *Født på en søndag*, Vigmostad Bjørke, 2016 Roman
Malin Persson Giolito: *Størst av alt*, Cappelen Damm, 2017 Roman
Martin Kellerman: *Alt blir ikke noe*, Pelikanen, 2016 Roman
Ulf Stark: *Djur som ingen sett utom vi*, Berghs, 2016 Dikt

Finland

- Tuula Karjalainen: *Tove Jansson: arbeid og elsk*, Heinesen, 2014 Biografi
Päivi Laakso: *Myggfangerne*, Cappelen Damm, 2016 Roman
Leena Lehtolainen: *Hvor er alle jentene nå?* Bazar, 2012 Roman

Færøyene

- Silvia Henriksdóttir: *Djevelen kan ikke lese*, Vigmostad Bjørke, 2014 Roman
Sólrún Michelsen: *Sprinkeljenta*, Orkana, 2017 Roman

Island

- Bergsveinn Birgisson: *Soga om Geirmund Heljarskinn*, Pelikanen, 2016 Roman
Gyrðir Elíasson: *Utsyn frá sørglaset*, Bokvennen, 2014 Roman
Jón Kalman Stefánsson: *Omtrent på størrelse med universet*, Press, 2016 Roman
Sjón: *Månestein: Gutten som aldri fantes*, Orkana, 2017 Roman

Latvia

- Jánis Jonevs: *Fordømte '94*, Bokbyen forlag, 2016 Roman

Tips for lesesirkler

Tipsene er myntet på dere som ikke har vært med i en lesesirkel før, men dere som allerede er erfarne kan kanskje likevel finne noe av interesse.

Hvorfor starte en lesesirkel?

En lesesirkel er godt egnet hvis du vil diskutere leseopplevelser med andre. Dere kan dele inntrykk av bøkens hovedpersoner, miljøskildringer og temaer fra en bok alle har lest.

Hvordan finner du medlemmer til en lesesirkel?

Spør venner, kolleger, familie og bekjente eller heng oppslag på biblioteket, nærbutikken eller arbeidsplassen. Husk info om tid, sted og kontaktopplysninger.

Hvor kan dere møtes?

Ofte møtes lesesirkler privat, på kaféer eller på biblioteket, men her er det fritt frem.

Et møte i lesesirkelen

Deltagerne i en lesesirkel finner snart en form som fungerer for dem. Men du kan likevel dra nytte av noen tips som er utarbeidet av Århus kommunes biblioteker. De har også laget en kort analysemodell som kan hjelpe dere gjennom bokpraten.

Forberedelser:

- Les hele eller de deler av boken dere har blitt enige om.
- Ta eventuelt enkelte notater underveis for å huske førsteinntrykkene dine.
- Den som leder møtet kan forberede en introduksjon av boken og noen innledende spørsmål for å hjelpe diskusjonen i gang. Ansvar for dette kan rullere.
- Finn bokanmeldelser og forfatterportrett. Ansvar for dette kan også rullere.

Anmeldelser og forfatterportrett kan brukes som inspirasjon. Noen leser anmeldelser og intervju med forfatteren før de selv leser boken, mens andre kun vil lese boken. Her er noen lenker til et par danske sider med anmeldelser og forfatterportretter.

[Litteratursiden.dk](http://litteratursiden.dk) Her ligger informasjon om danske forfattere; bibliografi, debutår, utgivelser og bokomtaler. Her finnes også analyser av enkelte verk og forfatterintervju.

[Forfatterweb.dk](http://forfatterweb.dk) Mest informasjon om danske forfattere, men også fra verden for øvrig.

Dreiebok for sirkellederen:

Hvordan få i gang en samtale om boken?

- Start med en rask runde, hvor alle kan komme med sitt førsteinntrykk av boken.
- Lederen kan så introdusere boken med et kort opplegg, f.eks. med utgangspunkt i anmeldelser og et kort forfatterportrett.

- Hvis samtalen trenger ytterligere drahjelp, kan dere skjele til analysemodellen nedenfor.

Enkel analysemodell

Å analysere er å gå i dybden med tekstens ulike elementer, f.eks. fortelleren, genren, romanpersonene eller hvordan teksten er skrevet. Fokus varierer fra leser til leser, og det at vi opplever bøker ulikt er en av grunnene til at det er spennende å diskutere leseopplevelser.

- **Hvilken type roman er det?**

- historisk, fantasy, romantisk, krim, spøkelse, sosialrealisme

- **Handling**

- Gi et kort referat med dine egne ord.

- **Analyse av tekstens problemer**

Reiser teksten noen problemstillinger? Løses de? Er de involverte personene klare over problemene? Eller er de kanskje skyld i dem?

- **Tid**

Hvor lang tid strekker handlingen seg over? Er handlingen kronologisk eller hopper den i tid?

- **Sted**

Hvor foregår handlingen? Hvordan beskrives stedene og omgivelsene?

- **Personkarakteristikk**

Hvem er hoved- og bipersoner? Alder, utseende, jobb, væremåte, holdninger, selvbilde?

Hva er din oppfatning av personene?

- **Fortellervinkelen**

Fortelles det i jeg-form? Er det en allvitende forteller? Kan vi i så fall stole på ham?

- **Tema**

Hva er det viktigste boken handler om? Og hva mer handler den også om?

- **Språklige virkemidler**

Er det noe særskilt med språket? Brukes språket til å skape en bestemt effekt? Brukes det f.eks. mange fremmedord, symboler eller ironi?

- **Fortolkning**

Å fortolke er å samle delene dere har analysert i overordnede strukturer. Ofte viser analysen at teksten er bygget rundt motsetningspar som hat/kjærlighet, harmoni/ubalanse, kultur/natur. Finner dere motsetningspar som viser hvilken problematikk teksten kretser om?

- **Perspektivering?**

Ligner teksten noe annet du har lest? Kan teksten relateres til en litteraturhistorisk periode? Hvilke tanker setter boken i sving hos deg?

God leselyst!

Kilde: Vejledning til læsekredse, Aarhus kommunes biblioteker aabk.dk

KYRRE ANDREASSEN

Foto: Eivind Mo Andreassen

Kyrre Andreassen ble født på Ringerike i 1971. Han tok en cand.mag. grad ved Universitetet i Oslo med fagene idéhistorie, litteraturvitenskap og nordisk. Som forfatter debuterte han i 1997 med novellesamlingen *Det er her du har venna dine*. Romanen *Barringer* kom i 1999 og ble nominert til Brageprisen. Deretter fulgte to teaterstykker, før han i 2006 igjen kom med en roman, *Svendens Catering*. For den ble Andreassen tildelt Språklig samlings litteraturpris. Året etter fikk han Sultprisen for sitt forfatterskap.

Andreassen har jobbet bl.a. som postbud, lærer, oversetter og redaktør. Ved siden av egen forfattervirksomhet, har han holdt skrivekurs. Han var tilknyttet forfatterstudiet ved Høgskolen i Telemark i ti år, og i dag er han lærer på linja for kreativ skriving ved Buskerud folkehøgskole.

Kilde: Gyldendal, NRK

FOR ØVRIG MENER JEG AT KARTHAGO BØR ØDELEGGES

«Jeg sa ifra til de ansvarlige, jeg sa at jeg ikke var noen pedagog, men det var prekært, det trengtes folk til å undervise voksne utlendinger i norsk. Fysaken på NAV og ledelsen på skolen mente erfaringen min var verdifull, mer verdifull enn all verdens pedagogikk, mente de. Var jeg motivert? Det fungerte i hvert fall, en stund fungerte det, men det er klart, når man den ene dagen driller en gruppe utlendinger i arbeidsmiljøloven og den neste dagen fisker etter svart arbeidskraft i den samme gruppa, det tar seg dårlig ut.»

For øvrig mener jeg at Karthago bør ødelegges er en roman om Krister Larsen, elektriker med yrkesstolthet og ryggprolaps. Det er en roman om å vite bedre, men aldri få rett. Om å skjønne systemet, men aldri få overtaket. Om kjærlighet, aggresjonsmestring og svart arbeid.

Les hva [NRK](#) skriver i sin anmeldelse av boka.

MONICA ISAKSTUEN

VÆR SNILL MED DYRENE

En liten familie på tre er i oppløsning. De klarte det ikke. Karen klarte det ikke. Koret av stemmer melder seg, fra venninner til familieterapeuter, med ord som skal hjelpe: Delt bosted. Mekling. Fordeling. Tilknytning. Forutsigbar adferd. Transitt-fase. Barn er robuste skapninger. Karen lytter til dem, slik en moderne kvinne skal, samtidig som alt i henne gjør opprør. Nei, barnet er mitt. Det er jeg som er dets mor. Det finnes ingenting moderne ved meg.

Likevel kommer spørsmålene: I hvilken grad er rollen som mamma knyttet til det å være familie? Er datteren fortsatt hennes når hun er hos faren? Hvis man er mor den ene uken, hva er man i den andre?

Vær snill med dyrene er en rå, akutt og opprivende roman om å befinne seg i ruinene av et ekteskap sammen med den man bryr seg om aller mest - annenhver uke.

Her er [NRK's](#) omtale.

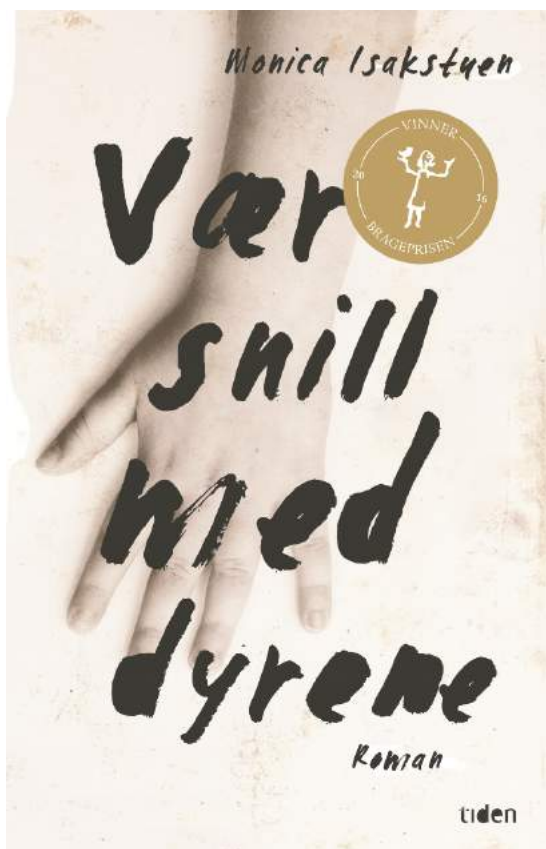

Foto: Paal Audestad

Monica Isakstuen er født i 1976. Hun vokste opp i Asker, men bor nå i Fredrikstad hvor hun jobber ved Litteraturhuset. Som ung var hun en lovende pianist, og er i dag lyriker og forfatter.

I 2008 debuterte hun med diktsamlingen *Sånn, borte*. Året etter debuterte hun som romanforfatter med *Avstand²*, og to år senere kom diktsamlingen *Alltid nyheter*. Den kritikerroste romanen *Om igjen* kom i 2014. To år etter kom *Vær snill med dyrene*, en roman som Isakstuen fikk Brageprisen for.

KRISTIN SØRSDAL

Foto: Jan M. Lillebø

Kristin Sørsdal er født i 1966 og kommer fra Tromøya ved Arendal. Hun er forfatter og oversetter, og har også vært norsklærer for innvandrere. Sørsdal har en mastergrad i italiensk, og bor halve året i Roma. Hun har høstet stor anerkjennelse og flere priser for sin oversettelse av italienske Elena Ferrante sine bøker til nynorsk.

I 2010 kom romanen *Makabre bikkjer* og i 2013 *Guds hund*. *Mare* fra 2017 er Sørsdals tredje roman. I den tematiserer hun flyktningkrisen rundt Middelhavet. Sørsdal har selv engasjert seg sterkt i flyktingenes situasjon i Sør-Europa, og deltatt i det frivillige arbeidet der.

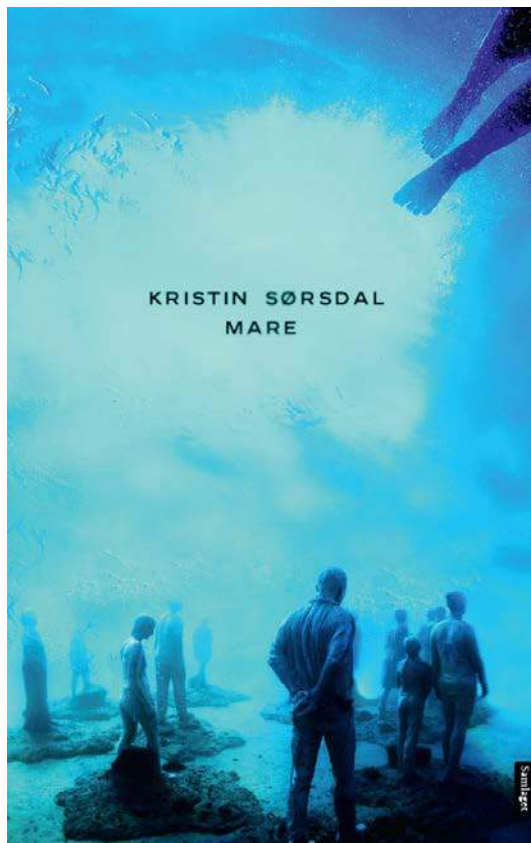
I denne artikkelen i [Aftenposten](#) finner du mer om både *Mare* og Sørsdal selv.

MARE

Solveig går i land på øya som er Europas siste utpost før Afrika. Ho sym tusenmeter på tusenmeter i det krystallklare vatnet. For nokre få år sidan gjekk ein båt ned her, åtte hundre meter ut i havet. 368 menneske drukna. Har Solveig eit morbid ønske om å symje blant døde sjeler eller eit oppriktig ønske om å skjønne lidinga til dei som kjem over havet? Og kvar er eigentleg alle flyktingane og migrantane som avisene fløymer over av?

På den libyske sida av havet gjer ein gut seg klar til å reise. Draumen hans er å reise med eit stort passasjerskip over havet, og deretter ta toget strake vegen til faren, som er i byen dei kallar Bodo. Overfarten byrjar ei natt under stjernehimmlen medan guten leiter etter Kassiopeia mot nord.

Mare utforskar maktesløysa enkeltmenneske kan føle i vår tids store konflikter, frustrasjonen over å vere på den heldige sida av grensa, sinnet over å kjenne seg innestengd bak den grensa.

Romanen opnar seg mot samtida på ein intens måte, og gir meg opplevinga av at den europeiske handteringa av flyktingsituasjonen kjem til å heimsøkje oss.
Eivind Myklebust, Klassekampen

KETIL BJØRNSTAD

VEIEN TIL MOZART

Desember 1791. Wolfgang Amadeus Mozart er trettifem år gammel. Nå dør han, midt i sin mest intense skaperperiode. Han har levd et liv uten barndom, drevet frem av musikken og faren Leopolds ærgjerrige vilje. Han har spilt og sjarmert utallige hoff i Europa, imponert fyrster og konger med sin eiendommelige musikalske begavelse.

Ketil Bjørnstad var syv år da moren hans ville lære ham å like Mozart. Hun sa at pianoet i stuen ikke var kommet inn i huset ved en tilfældighet. Det skulle spilles på!

Veien til Mozart er en biografi som bygger på Mozarts brev og ny forskning. Men det er også en erindringsbok der Ketil Bjørnstad forteller om sitt første møte med Mozart, i stuen hjemme på Røa. Han skriver om hvordan det var å vokse opp med en komponist han fortsatt spiller hver dag. Det handler også om valgene Ketil Bjørnstad måtte ta tidlig i livet, da han hoppet av karrieren som klassisk utøvende pianist og isteden søkte seg en fremtid som forfatter, komponist og jazzmusiker.

Dette er en hyllest til musikkens grensesprengende kraft. Uansett tid. Uansett alder. En bok om hva Mozart betyr i dag,

mer enn to hundre år etter at han levde.

Her finner du [Aftenpostens](#) omtale av boken.

[Forlagsliv](#) har også anmeldt *Veien til Mozart*.

Foto: Frøydis Urbye

Bjørnstad ble født i Oslo i 1952 og vokste opp i et hjem preget av musikk, litteratur og politiske diskusjoner. Hans formelle utdanning består av syv år på Steinerskolen. Skolegangen og hans stadig voksende omgangskrets av kunstnere og artister på 1970-tallet, dannet grunnlaget for en allsidig karriere innen både litteratur og musikk.

Bjørnstad debuterte som konsertpianist 16 år gammel. Han valgte senere å forlate karrieren som klassisk musiker til fordel for andre musikkgenre som jazz og rock. Som forfatter debuterte Bjørnstad i 1972 med diktsamlingen *Alene ut*. Han har siden utgitt en rekke dikt, romaner og biografier om bl.a. Oda Krohg, Edvard Munch og Bendik Riis. Bjørnstad er nå i gang med romansekstetten *Verden som var min*. Her vil han beskrive hvert av tiårene som han har gjennomlevd.

JOSEFINE KLOUGART

Foto: Sofie Amalie Klougart

Josefine Klougart er født i 1985 på Mols på Jylland. Hun har studert litteratur- og kunsthistorie, og er i tillegg utdannet ved forfatterskolen i København.

Hennes debutroman fra 2010, *Stigninger og fald*, ble nominert til Nordisk råds litteraturpris året etter. Roman nummer to, *Hallerne*, ble dramatisert for teater. I 2012 kom *En av oss sover*, også den ble nominert til Nordisk råds litteraturpris.

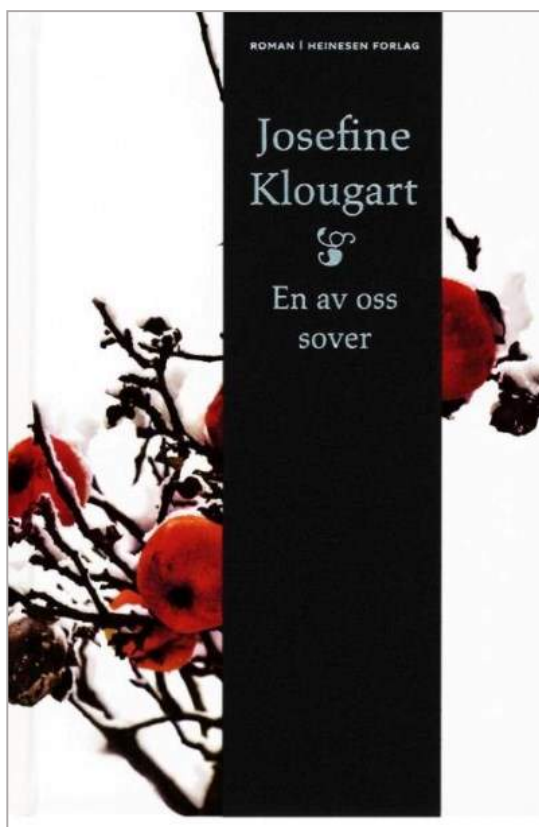
Klougart er redaktør for det litterære tidsskriftet *Den Blå Port* og utgir essays og kronikker i skandinaviske aviser og tidsskrifter. Hun omtales som en av Skandinavias viktigste litterære stemmer i dag. Klougart er bosatt i København.

EN AV OSS SOVER

Det er aldri ett menneske som forlater et annet; man forlater hverandre, tenker jeg. Det skjer, er én bevegelse; man har blitt én kropp, og denne kroppen faller fra hverandre. Det er ingen skyld å plassere, det er en hel masse regnskaper å gjøre opp, og ingen å sende regningen til. Alt jeg har, er ditt. Den følelsen.

«Skandinavia har fått sin egen Virginia Woolf».

Mari Nymoen Nilsen, VG

Litteratursiden.dk og VG har anmeldt boken.

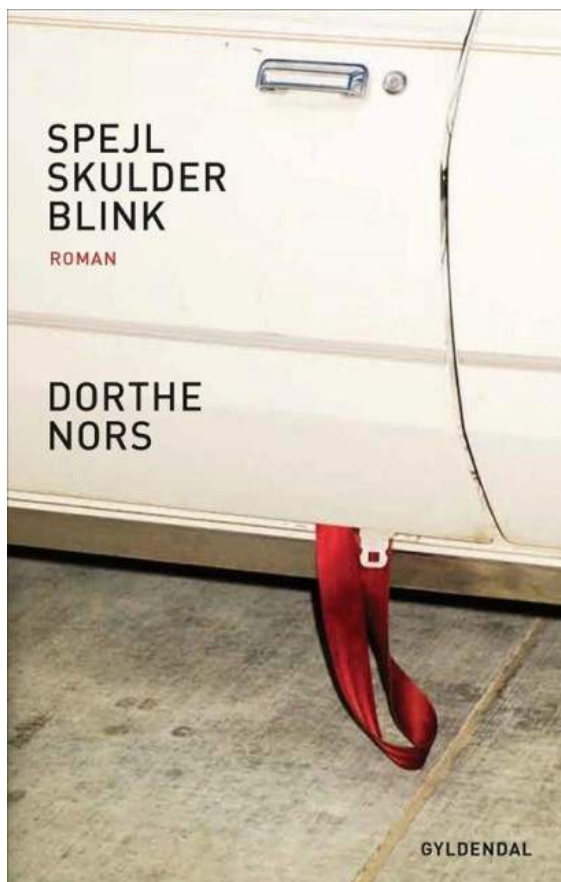
DORTHE NORS

SPEIL SPEIL BLINK

I *Speil speil blink* møter vi Sonja. Sonja kan ikke skifte gir. Det er faktisk tvilsomt om hun i det hele tatt kan lære seg å kjøre bil. Hun er eldre enn alle de andre som forsøker å ta lappen, og kjørelæreren hennes, Jytte, har så mye på hjertet at hun ikke har tid til å lære Sonja å gire. Hun bare gjør det for henne. På sjetten måneden.

Sonja bor alene i København, oversetter svensk krim og får massasje hos Ellen som tydelig kjenner problemene til Sonja hope seg opp i bindevevet hennes. Og hjemme på Jylland går Sonjas søster og vil ikke ta telefonen når Sonja ringer. Men Sonja er en fighter, det har hun alltid fått høre, og en dag tar hun mot til seg og ber om å få skifte kjørelærer. Det må da for svarte være mulig å få lært seg å kjøre bil!?

Her leser du anmeldelser fra [NRK](#) og [Berlingske](#).

På sin hjemmeside skriver Nors bl.a. dette om seg selv og sine bøker:

Jeg er født i Herning i 1970, men opvokset i et lille landsogn nordvest for byen. Som tyveårig flyttede jeg til Århus, og studerede nordisk litteratur og kunsthistorie. I 1999 skrev jeg min første roman *Soul* og siden er det blevet til romanerne *Stormesteren*, *Ann Lie*, novellesamlingen *Kantslag* samt kortromanen *Dage*. I marts 2013 kom romanen *Minna mangler et øvelokale*. De sidste par år er mine noveller blevet udgivet i USA. *Kantslag* udkom i 2014 i USA med internationalt gennembrud til følge.

Min nye roman *Spejl, skulder, blink* udkom i februar 2016. Modtagelsen var overvældende, og den er nomineret til Den Internationale Man Booker-pris.

Jeg bor ved Vesterhavet.

ANNE-CATHRINE RIEBNITZSKY

Riebnitzsky er født på Fyn i 1974. Etter endt studie på Forfatterskolen, gikk hun inn i forsvaret. Der utdannet hun seg til språkkoffiser i russisk. Hun arbeidet bl.a. ved Danmarks ambassade i Moskva før hun i 2007 ble sendt til Afghanistan, først som soldat og siden som rådgiver for det danske Utenriksdepartementet. Riebnitzsky høstet anerkjennelse for sitt banebrytende arbeid med undertrykte kvinner i den krigsherjede Helmand-provinsen. I 2010 fikk hun Anders Lassens legat for "sitt eksemplariske arbeid til stor nytte for utviklingen av demokratiet i Helmand-provinsen." Opplevelsene derfra har lagt grunnlaget for flere av hennes bøker.

Riebnitzskys første bok var biografien *Kvindernes krig* fra 2010. I 2012 kom hennes debut som romanforfatter, *Den stjålne vej*, som hun mottok BogForums Debutantpris for. Riebnitzsky har vunnet flere litterære priser for sine romaner, bl.a. den danske bokhandlerprisen for *Forbandede yngel*. Den er basert på hennes egen tøffe oppvekst i en dysfunksjonell familie preget av psykisk sykdom.

Kilde: Font

ORKANSESONGEN OG STILLHETEN

Orkansesongen og stillheten er en stor leseropplevelse om tro, rettferdighet, kjærlighet, sorg, forelskelse, drap og tilgivelse.

Monica er en uvanlig prest. Hennes gode venninne Beate er forsvarsadvokat. Monica er lykkelig gift og snakker med Gud. Beate var lykkelig gift, men har mistet sin mann i en trafikkulykke som hun føler seg ansvarlig for.

I løpet av et år krysser de to venninnene forskjellige menneskers liv. En guatemalansk tenåringsjente som er oppvokst på barnehjem, en mafialeder, en ung hasjdealer, en forelsket politimann og en godhjertet jeger med fingeren på avtrekkeren.

Litteratursiden.dk har mer om innholdet i boken, og også en anmeldelse.

KIRSTEN THORUP

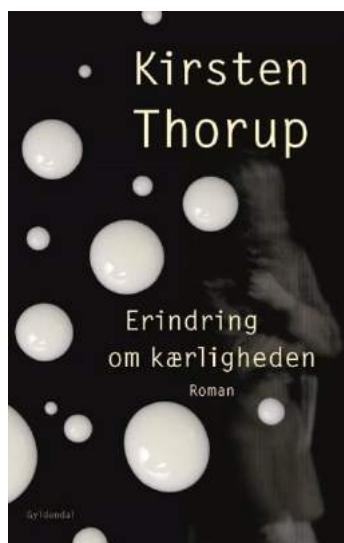
Foto: Lærke Posselt

Thorup ble født i 1942 i stasjonsbyen Gelsted på Fyn der faren hadde en bokhandel. Hun vokste opp med flere brødre, og var mye sammen med barna på et lokalt guttehem. Hun har senere brukt erfaringer derfra, og fra egen oppvekst i et fynsk provinsmiljø, i sitt forfatterskap. Hun var den første i familien som gikk på gymnaset, og deretter var hun ett år i England som au pair. Hun kom så til København og studerte engelsk og litteraturvitenskap. I 1963 giftet hun sig. Etter at de fikk barn, hadde Thorup ulike jobber samtidig med at hun skrev. I 1970 fikk hun Kunstfondets treårige arbeidslegat, og har siden vært forfatter på heltid.

Thorup debuterte i 1967 med diktsamlingen *Indeni – utenfor*. Miljøskiftet fra provins til storby og følelsen av manglende holdepunkt og fremmedgjøring preger hennes første bøker. Hun har skrevet et førtitalls romaner, dikt, noveller, skuespill og dramatik for TV og radio. I 1973 kom romanen *Baby* som beskriver en rekke storbyeksistensers desperate søken etter kjærlighet. Romanen innbrakte henne flere priser.

Både i de første modernistiske dikt- og novellesamlingene, og i de senere mer realistiske fortellingene interesserer hun seg for grensen mellom menneske og omverden og sammenstøtene som oppstår når mennesker forsøker å uttrykke og utfolde seg. Parallelt med sitt øvrige forfatterskap, har Thorup skrevet dramatik for teatret og Danmarks Radio. Hun høstet i sin tid stor suksess med TV-produksjonen *Else Kant*, basert på Amalie Skrams roman. Thorup har mottatt en rekke litterære priser. Kilde: kvinno.dk

ERINDRING OM KÆRLIGHEDEN

Tara blir gravid med Tore og føder Siri. I mange år håper hun at de skal bli en familie, men hun og Siri kommer aldri til å bo sammen med faren. Tara makter ikke rollen som mor, og har så store problemer at Siri fjernes flere ganger i tidlig barndom. Likevel elsker Tara Siri over alt på jord, og hun ville gjøre alt for henne, hvis hun kunne og fikk lov. Tara samler på lykkelige øyeblikk med Siri og forsøker å reparere feiltagelsene, men Siri fjerner seg mer og mer fra henne.

Tara kommer fra små kår på Fyn og flytter til København med drømmen om å bli skuespiller. Hun blir i første omgang del av det alternative teatermiljøet, men skuespillerdrømmene brister. Kunst og kultur blir likevel til et livslangt kjærlighetsforhold som hun forsøker å leve ut gjennom Siri som begynner på Kunstakademiet. Tara tror på det gode i mennesket, men er dessverre også naiv. Hun er med i en rabiatt venstreorientert gruppe og får kontakt med en statsløs palestiner som lokker henne til å smugle «noe» i en ost til Israel, og da hun senere oppsøkes av en utvisningstruet kurder som ber henne om å inngå et proforma ekteskap, aksepterer hun. Kilde: litteratursiden.dk

PEKÅ ENGLUND

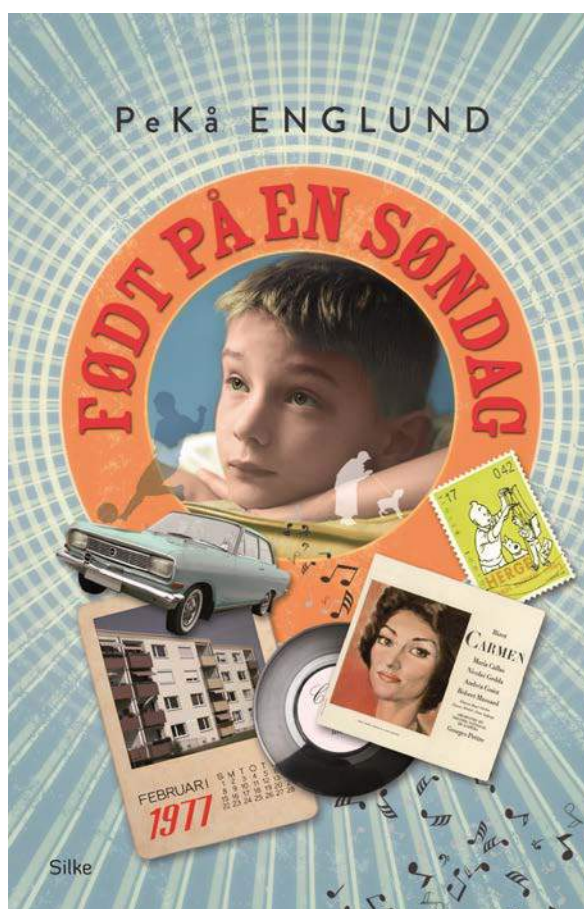
Foto: Gustav Mårtensson

PeKå Englund er født i 1968. For tiden bor han både i Örebro og Stockholm. Englund har jobbet som journalist i over 30 år, bl.a. i Aftonbladet og Sportsbladet. Han er nå nyhetssjef for Mittmedias sportsredaksjoner i Dalarne og Örebro.

PeKå Englund sier han valgte å bli journalist fordi det var en bra måte å kunne skrive og samtidig holde et løfte han har gitt seg selv: å aldri, aldri noensinne bli forfatter. Hans eksentriske morfar begynte nemlig å skrive en bok om ung. Den jobbet han med helt til han døde uten å bli ferdig. I og med debuten *Født på en søndag* i 2015, brøt han det løftet til seg selv. I 2016 kom roman nummer to, *Några rader till Svartåns finaste krokodil*. Kilde: Norstedt

FØDT PÅ EN SØNDAG

Jalles mamma er ikke til å stole på. Hun kan være lutter glede og skinne som en sol, men plutselig blir hun svart i øynene og gjør syv år gamle Jalles liv til et helvete. Jalles redning blir morens kjæreste, Sten. Han tar Jalle med seg til byggeplassen der han arbeider, og introduserer ham for opera, fotball og Tintins fantastiske verden. Som voksen er Jalle blitt en etterspurt merkevareekspert, og han tror selv at de eneste minnene han har igjen fra barndommen, er samlingen med Tintin-figurer. Men han kunne ikke ta mer feil. Da han møter Stockholmsoperaens nye stjerneskudd, Hanna Kjôle, blandes plutselig fortid og nåtid sammen, og Jalle tvinges til å ta et oppgjør med barndommens mareritt. *Født på en søndag* er en varm og humoristisk oppvekstroman som minner oss på at voksenlivet farges av erfaringer fra barndommen - til tross for at vi forsøker å glemme.

MALIN PERSSON GIOLITO

STØRST AV ALT

De rikeste rike og de aller nederst på rangstigen trenger sjelden å møtes. Bare på Djursholms almenne gymnas. Fem tenåringer og en lærer som vil det beste. Det ender med en katastrofe. Ni måneder senere stilles atten år gamle Maja for retten. Det er hevet over enhver tvil at Maja skjøt og drepte kjæresten sin Sebastian og bestevenninnen Amanda. Og han som ble hardt skadd, men overlevde, Samir, hva har han å si om Majas rolle? *Størst av alt* er på mange måter et portrett av Sverige i dag, samtidig som det er en hjerteskjærende skildring av forholdet mellom foreldre og barn, og det å være ung.

Kåret til Årets beste svenske kriminalroman av Svenska Deckarakademin: «Et originalt fortalt psykologisk rettsdrama i et skarpt og engasjerende språk»

Les hva [Bokklubben](#) og [Aftenposten](#) mener om boka.

Foto: Viktor Fremling

Malin Persson Giolito ble født i 1969 og vokste opp på Djursholm i Stockholm. Hennes far er Leif GW Pettersson som også er kjent som kriminalforfatter. Hun er utdannet jurist og har jobbet 20 år som advokat og senere som byråkrat ved Europakommisjonen i Brüssel.

Persson Giolito debuterte som forfatter i 2008 med *Dubbla slag*. *Størst av alt* er hennes fjerde roman som hun brukte fire år på å skrive. Den er solgt til 25 land. Nå er hun forfatter på heltid og bor i Brussel med mann og tre døtre.

Kilde: Aftenposten

MARTIN KELLERMAN

Foto: Thomas Olsson

Kellerman er født i 1973 og vokste opp i Växjö. Familien bodde også noen år i Troms før de returnerte til Sverige da han var 13 år. På den tiden begynte han å selge sine første tegneserier og hentet hjem flere priser.

Martin Kellermann er best kjent som skaper av den selvbiografiske tegneseriefiguren *Rocky*. *Rocky* ble til i 1998, en tid da mye gikk på tverke for Kellermann. Han var dumpet av kjæresten, kastet ut av leiligheten og hadde fått sparken som tegneserieskaper i bladet *Aktuell Rapport*. I dag publiseres *Rocky* i en rekke aviser, også norske. *Rocky* har også blitt dramatisert for teater og danner utgangspunkt for flere animasjonsfilmer.

Kellerman debuterte som romanforfatter med *Allt blir inget* i 2015. Han bor i dag i Stockholm.

Kilde: wikipedia

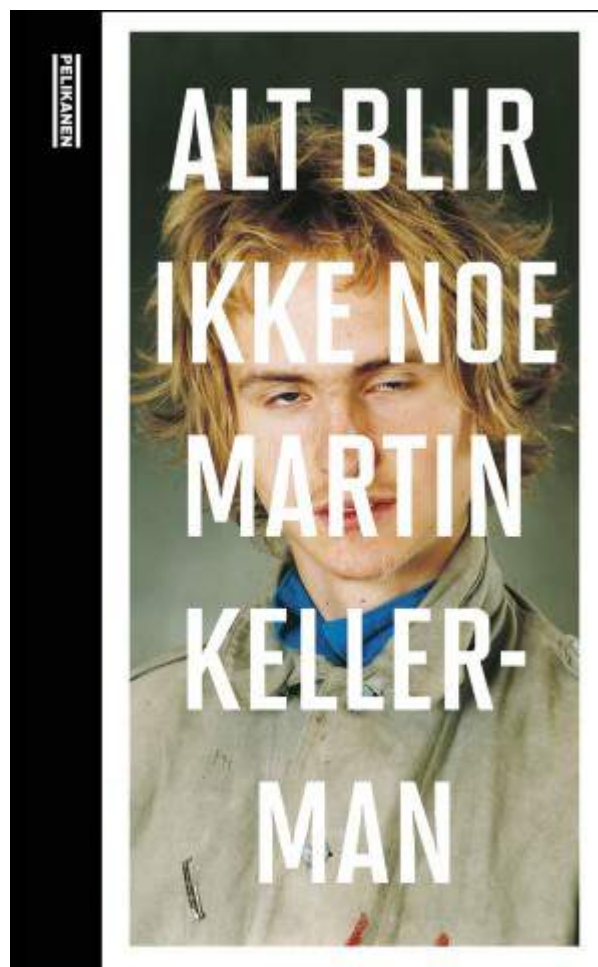
ALT BLIR IKKE NOE

Florian bor på Ragnarö i Stockholms skjærgård. Mens farmoren ligger død i andre etasje, dyrker han cannabis i stua. Snart skal han cashe inn, selge hele avlingen og dra til Thailand for godt. Leve resten av livet i fred og ro.

Men en dag legger en seilbåt til ved brygga, og tenåringsene Kea og Max går i land. De bestemmer seg for å bli en stund.

[NRK](#) har en anmeldelse av boken.

«Leva som en kung för en tia om dagen. Hur länge skulle pengarna räcka då? 36000 dagar, hur länge är det? Hundra år. Då kan jag kosta på mig att leva som en sultan för tjugo om dagen i femtio år i stället.»

ULF STARK

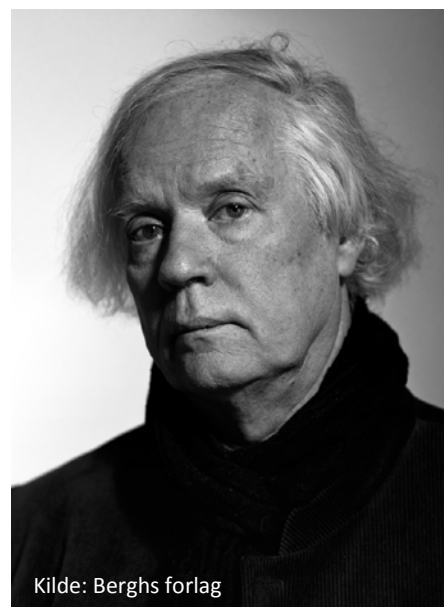
DJUR SOM INGEN SETT UTOM VI

Ingen har sett Eskalopen, Nomadinen og Celansetten. Ingen utom Ulf Stark, som har gett dem varsin dikt, og Linda Bondestam, som i sprakande färg har förevigat dem i bild. Denna diktsamling förädlar och utvecklar en absurdistisk nonsenstradition. Rimmen

är oväntade, bildkompositionerna häftiga. Fantasifulle språklekar och nyord samsas med kontrastrike bilder där varje enkelt djur har fått ett personligt uttryck. Resultatet blir en livsbejakande och nyskapande bok, genomtänkt ner i minsta detalj.

Kilde: Augustpriset

Kilde: Berghs forlag

Ulf Gottfrid Stark ble født i 1944. Han debuterte som 19 år gammel gymnasiast med diktsamlingen *Ett håll till livet*. Stark studerte senere pedagogikk og psykologi og arbeidet som lærer ved den svenske arbeidsformidlingen. I 1975 kom hans første barnebok, men han ble først internasjonalt kjent i 1984 med *Dårfinkar och dörnicker*. Flere av hans verk er filmatisert, og han fikk den høythengende Guldbaggen i 1999 for manuset til filmen *Tsatsiki, morsan och polisen*. Også andre av hans verk er filmatiserte, og det blir ikke riktig jul i Sverige før *Kan du vissla Johanna?* vises på TV juleaften. Ulf Stark var medlem av det svenske barneboksakademiet fra 1989 til 1998, og han har selv mottatt en rekke priser. Sammen med Linda Bondestam er han nominert til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris 2017. Han døde i juni 2017.

LINDA BONDESTAM

Foto: Vogler

Finske Linda Bondestam har illustrert boken. Hun er utdannet ved Kingston University i London.

Bondestam har deltatt på en rekke utstillinger i inn- og utland og mottatt flere priser for sine illustrasjoner.

[Barnebokkritikk](#) kaller dette en bok som varer livet ut.

TUULA KARJALAINEN

Foto: Jeppe Tuomainen

Kunsthistoriker og fagbokforfatter Tuula Karjalainen er født i 1942. Hun har ledet bl.a. Helsingfors bys kunstmuseum og Kiasma, muséet for samtidskunst. Hun har virket som forsker, universitetslærer og kurator.

I sin doktoravhandling tok Karjalainen for seg finsk kunst på 1940- og 50-tallet, der mange av Tove Janssons venner var representert. Det ble startskuddet til *Tove Jansson: arbeid og elsk*. «Jeg kjente mange mennesker som var viktige for Tove. Hun selv gjorde et dypt inntrykk på meg, det gjorde hun sikkert på alle hun møtte. Jeg har alltid vært interessert i Toves malerier og illustrasjoner, særlig Mumitrollet og de politiske bildene. Jeg beundrer henne også som forfatter. Så valget av emne var kanskje ikke uventet.»

Utover doktoravhandlingen fra 1990, har Karjalainen skrevet en bok om Martta Wedelins illustrasjoner og Rudolf Koivus bilder.

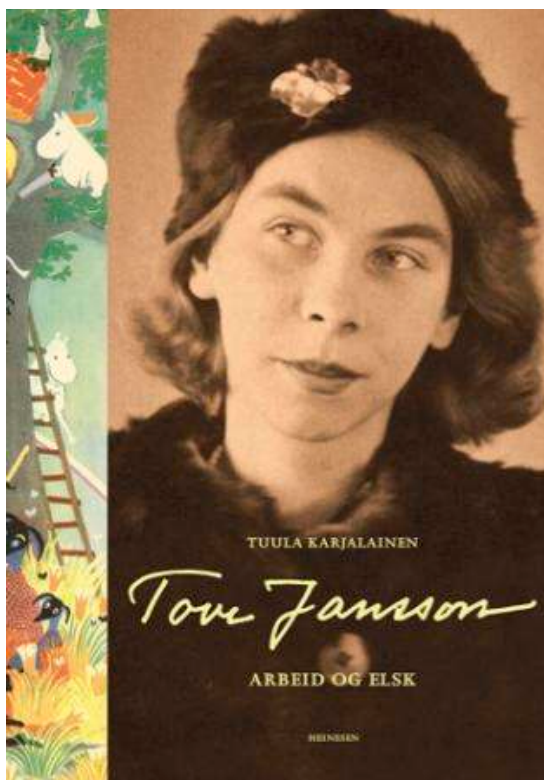
Kilde: litteratur.sets.fi

TOVE JANSSON: ARBEID OG ELSK

Tove Jansson (1914-2001) er en av Finlands best kjente kunstnere. Kunsthistoriker og fagbokforfatter Tuula Karjalainen har skrevet en rikt illustrert biografi over Tove Janssons lange, fargerike og produktive liv. Tove Janssons bøker er oversatt til mer enn førti språk. Hun var mangesidig begavet, og jobbet i tillegg til å være forfatter, som billedkunstner og illustratør.

Tuula Karjalainens biografi plasserer Tove Jansson i 1900-tallets politiske, sosiale og kulturelle sammenheng. Boken viser også hvor nært forbundet kunsten og livet var for Tove Jansson, og hvordan hun påvirket samfunnets verdier. Ikke først og fremst som en revolusjonær fanebærer, men gjennom egen levemåte og livsvalg.

Her finner du bloggeren [Tones bokmerke](#) sin omtale.

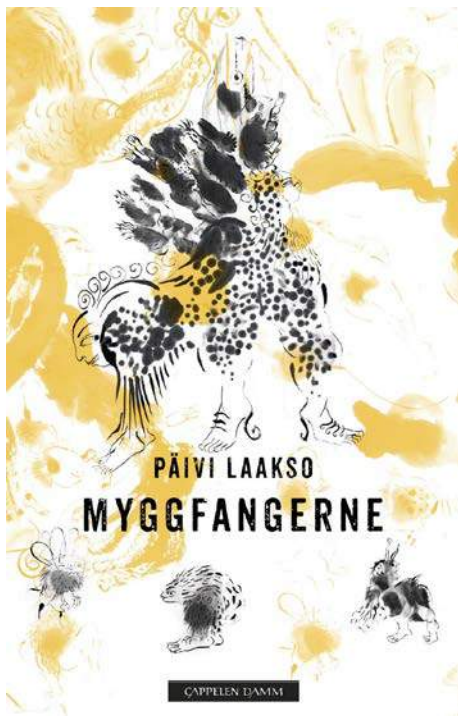
PÄIVI LAAKSO

Hun er en utpreget humorist med sans for det satiriske, bisarre, burleske og groteske.
Anne Østgaard

Jeg har aldri sett far knuse ting.
Han knuste bare barn.
Päivi Laakso

MYGGFANGERNE

Med umiskjennelig råhet, presise observasjoner og uovertruffen humor tar Päivi Laakso oss med til Torniodalen. Et eldre ektepar herser med hverandre på sin vante måte. Men nå er rollene byttet om. Den syke kona må passe på mannen. Deres datter Päivi har flyttet til Norge og blitt kunstner.

Både [NRK](#) og [Forlagsliv](#) likte boken da de anmeldte den.

Päivi Laakso er født i 1967 i Tornio i Nord-Finland, men kom til Oslo etter først å ha jobbet på en fiskeforedlingsbedrift i Nord-Norge. Hun har bodd i Norge i snart 30 år, og er kunstner og forfatter. Hun skriver på norsk, men persongalleri og handling er lagt til hjemtraktene i Finland.

Laakso er utdannet ved Statens kunstakademi og Statens håndverks- og kunstindustriskole. Hun ble kåret til Årets kunsttalent av Dagbladet i 2001, og tildelt Jacob Weidemann-prisen i 2003. I 2005 var hun festivalkunstner under Bjørnsonfestivalen. Hun har laget kunstverket «Fredsskipene» på Fredriksvern verft i Stavern.

Laakso debuterte som forfatter i 2001 med romanen *Jeg elsker sol*. To år senere kom *Sanatorium*, og i 2015 *Myggfangerne*. I *Jeg elsker sol* følger vi barnet Päivi, i *Sanatorium* møter vi den unge Päivi, og i *Myggfangerne* forteller den voksne Päivi om de aldrende og skrøpelige foreldrene hjemme i Tornio.
Kilde: forlagsliv, wikipedia

LEENA LEHTOLAINEN

Kilde: Bazar forlag

Leena Katriina Lehtolainen ble født i 1964. Hun debuterte allerede som 12-åring med en ungdomsroman. Mens hun studerte litteratur i Helsinki, kom hennes første kriminalroman. Det var i 1993, og Lehtolainen regnes i dag som en av Finlands beste krimforfattere. Hun er best kjent for serien om politietterforskeren Maria Kallio. Lehtolainens spenningsromaner tar utgangspunkt i aktuelle samfunnsproblemer, og gir et realistisk og levende bilde av dagens Finland. Hun skriver bøker også i andre sjangre.

Her finner du litteratursiden.dk sin anmeldelse av boka.

HVOR ER ALLE JENTENE NÅ?

I *Hvor er alle jentene nå?* ser Finlands ubestridte krimdronning Leena Lehtolainen på integrasjon og islam i Europa med et nyansert blikk. I den lille byen Espoo forsvinner tre muslimske jenter med kort tids mellomrom. Ingen av dem er meldt savnet av familiene sine. Alle jentene er tenåringer som har vanket i samme ungdomsklubb som lida, datteren til Maria Kallio.

Maria har nettopp begynt som leder av en spesialgruppe i politiet som etterforsker saker som faller utenfor det vanlige mønsteret. Marias gruppe rekker knapt å begynne avhørene av mennesker i jentenes omgangskrets før den fjerde unge, muslimske kvinnen blir funnet myrdet i snøen. Kvalt med sin egen hijab. Det blir raskt klart at den iranske jenta hadde en finsk kjæreste. Alle spor tyder på et æresdrap og Noors mannlige slektninger blir avhørt. Men i ungdomsklubben støtter Maria Kallio på spor som peker i en helt annen retning.

SILVIA HENRIKSDÓTTIR

DJEVELEN KAN IKKE LESE

Randi flytter fra Færøyene til Halden, og har lite eller ingenting med seg. Hun prøver å finne seg til rette i en nesten tom leilighet, og begynner i jobb på forskningsinstituttet. Faste rammer. Rutiner. En sjef og snart en venn hun kan være lojal mot.

Men Randis netter bærer en annen fortelling. Fragmenter av minner forfølger henne både i våken tilstand og i drømme. Du blir samfunnet du er del av. Randi former sin erfaring til en underfundig fortelling hvor drap, etterforskning og overgrep er viktige elementer. Færøyene erklæres uavhengig fra Danmark. Da øyene markerer sin frigjøringsdag, blir den danske biskopen skutt. Det blir en omveltende tid, alle har sin versjon av det som har hendt. Randi har definitivt sin egen versjon, en slags personlig prosedyre mot en kultur og konkrete personer i saken. Hvorfor skriver Randi denne frigjøringsfortellingen? Kilde: Bokklubben

Kilde: DR

Silvia Henriksdóttir ble født i Tønsberg i 1978, men vokste opp på Færøyene. Oppveksten ble preget av foreldrenes sterke religiøse tro. Hun tilbrakte flere somre i Norge på leir hos menigheten de tilhørte, men etter hvert brøt hun med denne livsformen. Hun er utdannet innen naturvitenskap og har forsket på datasikkerhet. Hennes selvbiografiske debutroman fra 2012, *Si at du lyver*, fikk stor oppmerksomhet. *Djevelen kan ikke lese* er hennes andre roman, og her tar hun steget over i fiksjonen. I dag bor Henriksdóttir i Aremark i Østfold.

SILVIA
HENRIKSDÓTTIR
DJEVELEN
KAN IKKE
LESE

ROMAN

Det er bare er ett sted Randi kan føle seg trygg, og det er i skrivingen, for Djevelen kan ikke lese. Hun spurte sin far predikanten om Djevelen kan lese, og han svarte:

«Jeg tror ikke det, men... det må jeg studere litt nærmere». Jeg tror ikke han noensinne studerte det, han svarte meg i hvert fall aldri. Og jeg besluttet at Djevelen ikke kunne lese.

Det var da jeg begynte å skrive.

SÓLRÚN MICHELSEN

Kilde: unionsverlag

Sólrún Michelsen er født i Tórshavn i 1948. Etter studenteksamen arbeidet hun på telegrafstasjonen i Tórshavn til hun giftet seg og fikk tre barn som hun passet hjemme mens de var små. I 1974 etablerte hun og mannen engrosvirksomhet. Der arbeidet hun frem til 2008, det meste av tiden som salgssjef for virksomheten. Fra 2008 har hun vært forfatter på heltid.

Michelsen begynte først å skrive som 45-åring ved siden av sitt arbeid som salgssjef. Hun har skrevet barnebøker, fantasy-litteratur, dikt, salmetekster og noveller, men siden 2006 har hun skrevet mest for voksne. Hun fikk Tórshavn byråds barnekulturpris i 2002 og Tórshavn byråds kulturpris i 2008. I 2015 ble hun nominert til Nordisk råds litteraturpris for romanen *På den anden side er mars*.

Kilde: snl, wikipedia

SPRINKELJENTA

Biene summet, og enkelte sommerfugler flagret forbi.

Jeg vendte ansiktet mot solen og sukket av velvære.

- Er du ikke redd noen ganger? spurte hun.

- For hva?

Bare redd, så du stivner?

Nå åpnet jeg øynene og så på henne.

- Nei, det tror jeg ikke at jeg noen gang har vært.

- Jo, det har du. Minst to ganger.

- Hva mener du?

- Første gang var den gangen du var inne i uthuset, og jeg ikke ville slippe deg ut. Andre gang var den sommernatta på fjellet.

Jeg satt stille en stund. Tatt på senga. Dette var første gang i alle disse årene at hun hadde snakket om noe fra fortiden ...

Sprinkeljenta er en roman som er satt sammen av fortellinger om barn som vokser opp i et færøysk bygdesamfunn i 1950-årene. De sentrale personene er jeg-fortelleren og hennes venninne, «jenta», som vokser opp bak sprinkler, og som voksen kvinnen har mye å kompensere etter en vond barndom. Hun tenker strategisk og iscenesetter seg selv for å ha kontroll og skifter roller for å mestre det.

De enkelte fortellingene er både en helhet i seg selv og henger samtidig sammen som perler på en snor.

BERGSVEINN BIRGISSON

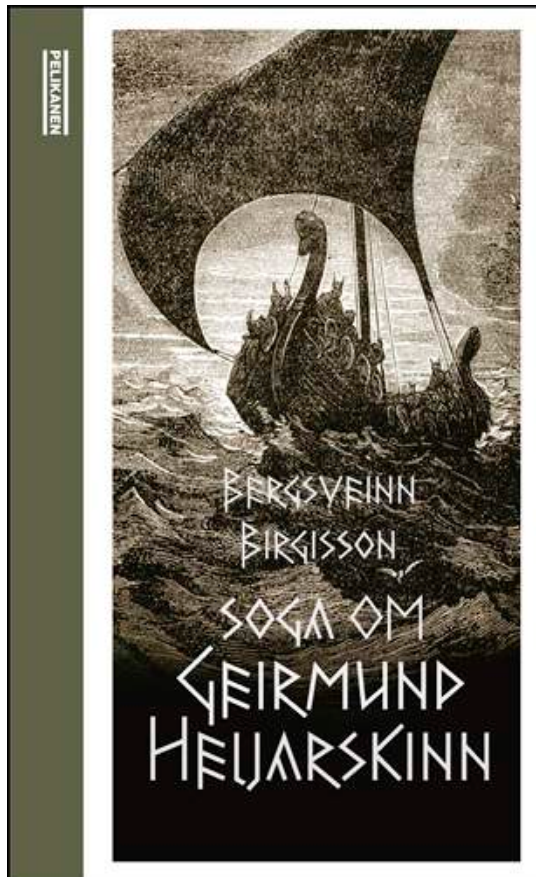
SOGA OM GEIRMUND HELJARSKINN

Geirmund Heljarskinn, viking frå Rogaland, vart den mektigste landnåmsmannen på Island på slutten av 800-talet, men kven var han egentleg? Bergsveinn Birgisson hadde merka seg denne mannen, som definitivt var ei soge verdig, men som likevel mangla ei. I 2014 vart Birgisson kontakta av ein ven som hadde gjort eit svært spesielt funn i det islandske nasjonalbiblioteket; ein kopi av eit skinninnbunde handskrift som gjev seg ut for å vere nettopp den manglande saga om Geirmund Heljarskinn, og med det ei av dei tidlegaste sogene.

Dersom det heile ikkje då er eit plagiat og eit falsum?

Kilde: Biblioteksentralen

Mer om vikinglitteraturens inntog i bokhyllene finner du i [Haugesunds avis](#) som bl.a. omtaler *Den svarte vikingen*, forløperen til *Soga om Geirmund Heljarskinn*.

Birgisson ble født i Reykjavik i 1971.

I 2008 ble han doktor i norrøn filologi med en avhandling om skaldedikting ved Universitetet i Bergen. Han debuterte som forfatter med diktsamlingen *Islendingen* i 1992. Senere kom flere dikt før debutromanen *Landskap er aldri tåpelig* i 2003. Den ble nominert til den islandske litteraturprisen. I 2010 kom den prisbelønte *Svar på brev frå Helga* som ble innstilt til Nordisk råds litteraturpris i 2012. I 2013 gav han ut fagboka *Den svarte vikingen* om sin egen familie 30 ledd tilbake. To år senere fulgte *Soga om Geirmund Heljarskinn*, en roman om stamfar Heljarskinn fra nettopp *Den svarte vikingen*. I 2017 ble Birgisson utnevnt til Ridder av 1. klasse av Kong Harald V som «belønning for utmerkede fortjenester for Norge og menneskeheten». Birgisson bor i Bergen. Kilde: snl, wikipedia, Pelikan forlag

GYRÐIR ELÍASSON

Foto: Johannes Jansson norden.org

Gyrðir Elíasson ble født i Reykjavík i 1961 og vokste opp i Sauðarkrókur nord på Island. Elíasson begynte på en lærerutdannelse, men etter debuten med diktsamlingen *Svarthvite bukseseler* i 1983, har han vært forfatter på heltid. I tillegg til selv å skrive, oversetter han både prosa og poesi til islandsk.

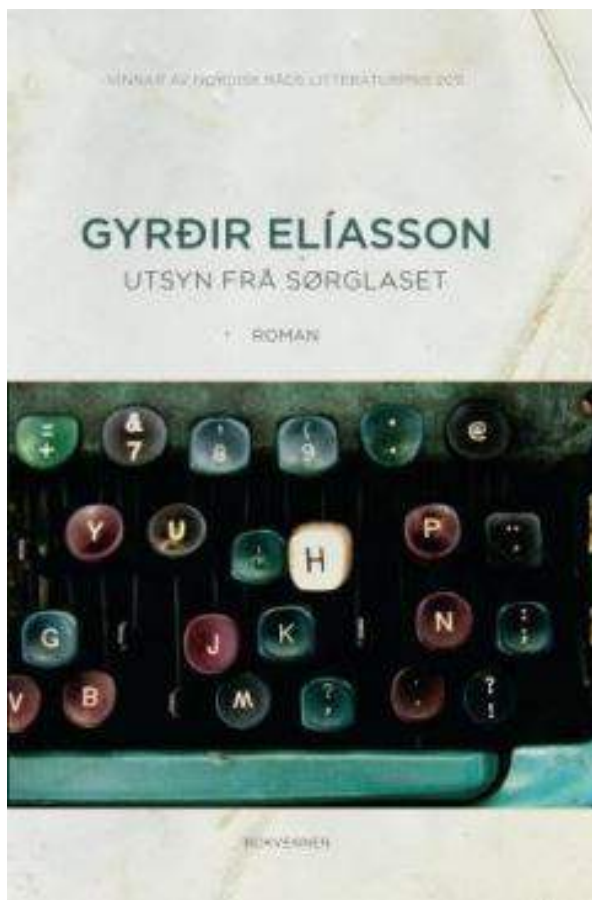
Elíasson har utgitt en rekke diktsamlinger, noveller og romaner som alle kjennetegnes av en billedrik, lyrisk stil. Best kjent er *Mellom trærne* som han fikk Nordisk råds litteraturpris for i 2011.

Elíasson bor i dag i Reykjavík med sin familie.

UTSYN FRÅ SØRGLASET

Ein forfattar låner huset til ein ven i nærleiken av eit fiskevær på Island for å skrive ei bok som ikkje vil ta den forma han ynskjer. Han blir distraherert av omgjevnadene og endå meir av tilbakeblikk på eige liv. Forfattaren har lite kontakt med andre og synest å ha akseptert isolasjonen som kunstnarens lodd.

Ein fragmentprega dagsbokroman i fire bolkar delt inn etter årstidene, der Gyrðir Elíasson tek opp tråden frå romanen *Ved Sandelva* og skriv ei ny tankevekkjande historie om ein kunstnarlagnad.

JÓN KALMAN STEFÁNSSON

OMTRENT PÅ STØRRELSE MED UNIVERSET

Da Ari vender tilbake, må han konfrontere sin egen historie på Island: oppveksten i Keflavík, forholdet til foreldrene, ekteskapet som havarerte. Samtidig forteller romanen oss om forfedrene hans: besteforeldrene som bygger seg et liv i et fattig fiskevær ved havet i mellomkrigsårene, foreldrene som flytter til Keflavík, og militærbasen der i årene etter krigen.

Romanen synliggjør de enorme kontrastene som preger det siste hundreårets historie på sagaøya, og tegner et levende og sammensatt bilde av framveksten av det moderne Island. Samtidig avdekker den tilværelsens ekko og repetisjoner, og viser oss hvordan sorgen og håpet fletter generasjonene sammen. *Omtrent på størrelse med universet* er en roman om kjærlighet og død. Men det er også en roman om svik, om utroskap og umulige lengsler.

Omtrent på størrelse med universet er en selvstendig fortsettelse av *Fiskene har ingen føtter* som var med i Norge leser nordisk 2017

[Litteratursiden.dk](http://litteratursiden.dk) har anmeldt boken og [Bechs forlag](http://bechsforlag.com) har samlet anmeldelser fra Jyllands-Posten og Weekendavisen.

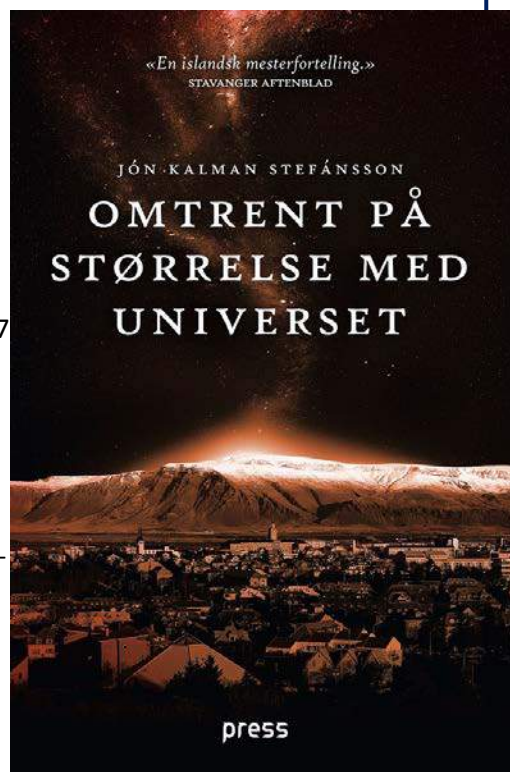

Foto: Press

Stefánsson ble født i Reykjavík i 1963, og vokste opp både der og i Keflavík, sørvest på Island. Som ung jobbet han både i slakteri- og fiskeindustrien. Senere underviste han på høyskole og skrev avisartikler mens han studerte litteratur på Islands universitet i fem år. Han besto aldri eksamen. I årene 1992-1995 bodde han i København og hadde flere ulike jobber der. Han returnerte til Island og fikk arbeid på et bibliotek i utkanten av Reykjavík. Siden 2000 har han vært heltidsforfatter.

I 1988 kom debutboken, en diktsamling. Senere har han skrevet flere diktsamlinger, noveller og romaner. Gjennombruddet kom med *Sommerlys – og så kommer natten* i 2005. Stefánsson er også kritiker og oversetter.

Han har vært nominert til Nordisk råds litteraturpris hele fire ganger, men har til gode å vinne den.

Kilde: norden.org, snl, Gentofte bibliotekerne

SJÓN

Foto: forlagið.is

Sjón (Sigurjón Birgir Sigurðsson) er født i Reykjavík i 1962. Han debuterte som 15-åring med diktsamlingen *Sýnir*. Sjón var en av grunnleggerne av den neo-surrealistiske gruppa Medúsa, og han ble tidlig en del av Reykjavíks kulturliv. Sjón har gitt ut en rekke lyrikksamlinger og romaner, skrevet libretto for fire operaer, tekster for flere artister og barnebøker. Han ble nominert til Oscar for samarbeidet med Bjórk om tekstene til filmen *Dancer in the Dark*. I 2005 fikk han Nordisk råds litteraturpris for *Skugga-Baldur*. Diktene og romanene er oversatt til et 30-talls språk.

Sjón er den tredje forfatteren som er utvalgt til å delta i Future Library-prosjektet der tekster skal samles og først utgis i 2114. Sjón bodde tidligere i London, men har nå bosatt seg i Reykjavík med ektefelle og to barn.

Kilde: sjón siberia, future library

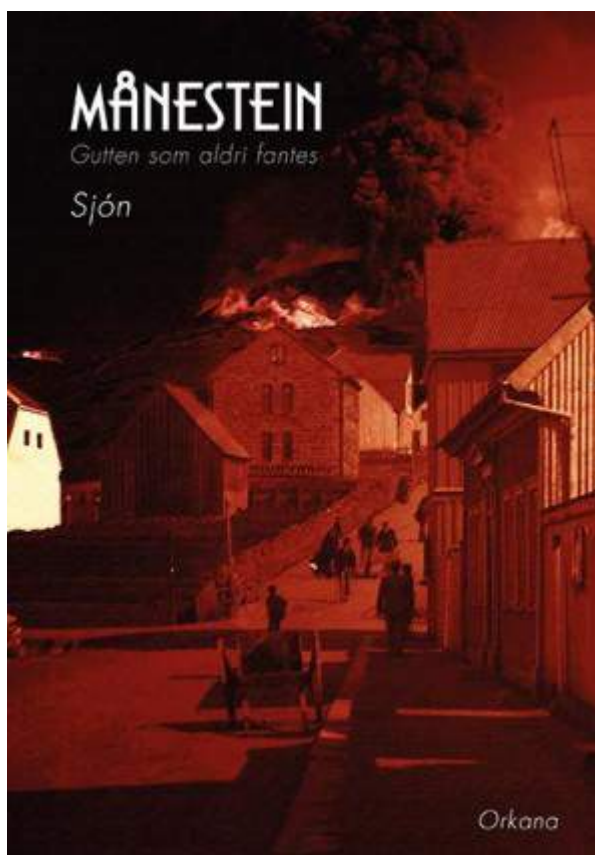
MÅNESTEIN: GUTTEN SOM ALDRI FANTES

Året er 1918 og fra Reykjavík kan vulkanutbruddet fra Katla ses der det maler himmelen både natt og dag. Livet i hovedstaden går sin vante gang til tross for naturkatastrofe, kullmangel og den første verdenskrigen. Islendinger forbereder seg på å bli en fullverdig nasjon.

Gutten Máni Steinn lever i kinofilmene. I søvne drømmer han om filmer i ulike variasjoner, der hendelsenes vev har rennetråder fra hans eget liv. I våken tilstand lever han i utkanten av samfunnet. Men så fester spanskesyken sitt grep om nasjonen og tusener av byboere ligger på sotteseng, flere hundre dør.

Tilværelsens skygger blir mørkere. I Máni Steinns bryst går svarte vinger amok. Det trekker mellom verdenene i en tilværelse der liv og død, virkelighet og fantasi, hemmeligheter og avsløringer kjemper mot hverandre.

[Politiken](#) og [bog guide](#) har anmeldt *Månestein*.

JĀNIS JOŅEVS

FORDØMTE '94

Handlingen er lagt til 1990-tallet i den latviske byen Jelgava, og beskriver den voldsomme intensiteten i datidens alternative kultur med heavy metal musikk. Joņevs tar leseren med dypt inn i den verden han beskriver. Han kombinerer den intime dagboken til en ung gutt som forsøker å finne seg selv ved å bli med i en subkultur med en dyktig, detaljert og nærmest dokumentarisk fremstilling av starten på Latvias andre periode som selvstendig stat. Historien er spesielt fengslende for generasjonen som opplevde hendelsene som er beskrevet i boken. Joņevs er den første forfatteren som bruker episoder fra denne perioden i en ren litterær fremstilling.

Fordømte '94 er et portrett av en generasjon på 1990-tallet som søkte etter sin egen identitet og var fan av alternative kulturer. Det er en rørende historie om oss som unge, når alle er imot hele verden og forsøker å ikke bli som «en av dem». Men er det mulig? Kan man holde det løftet? Kilde: euprizeliterature

Foto: Jan Kløvstad

Joņevs ble født i Jelgava i Latvia i 1980. Han studerte ved det latviske kulturakademiet. Joņevs jobber som tekstforfatter og korrekturleser. Han er også oversetter fra fransk.

Fordømte '94 er Joņevs debutroman. På latvisk heter boken *Jelgava '94* etter stedet der han vokste opp. For denne debutromanen fikk Joņevs Latvias litteraturpris i 2013 og EU's litteraturpris i 2014. Boka er kåret til en av Latvias 100 beste bøker noensinne.

Fordømte '94 er den aller første romanen som er oversatt direkte fra latvisk til norsk.

[Agderposten](#) har omtalt boka.